عصر آزادی
روزنامه فرهنگی، اقتصادی، اجتماعی، ورزشی و سیاسی
صاحب امتیاز: مؤسسه مطبوعاتی پیمان
مدیر عامل و مدیر مسئول: سید فرید پیمان
رییس هیئت مدیره و سردبیر: دکتر سید وحید پیمان
لیتوگرافی و چاپ: پیمان چاپ تبریز
گروه ۴ رتبه بندی معاونت امور مطبوعاتی و اطلاع رسانی وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی
رتبه:۵۸ امتیاز: ۴۵/۱
نشانی:
تهران - خیابان حافظ نرسیده به زیر گذر حسن آباد - پلاک ۹۷ - طبقه سوم
صندوق پستی: ۷۱۸۴-۱۵۸۷۵
تبریز: بالاتر از میدان بسیج، روبروی رنگ بحرین، جنب MDF سلیمانی
تلفن: ۰۴۱۳۶۳۷۳۵۰۸
مسئول آگهی ها: ۰۹۱۲۴۶۶۰۰۴۳
لینک تلگرام: https// telegram.me /asrazadi.ir
Email: asrazadi۹۸@gmail.com
www.asrazadionline.ir

گفتگوی اختصاصی «عصر آزادی» با مدیر پروژه برندسازی نخودچی آذربایجان؛

نخودچی ممقان نیازمند تجاری سازی است

علیرغم اینکه فرآوری نخودچی در انحصار شهر ممقان در آذربایجان شرقی است اما در سال‌های اخیر تبلیغات و بازاریابی مناسبی در راستای شناسایی و برندسازی این صنعت انجام نشده و حتی گاهاً دیده می شد که نخودچی با نام تجاری سایر کشورها مورد استفاده قرار می گرفت و این موضوع رفته رفته باعث کاهش انگیزه تولید کنندگان این محصول می شد که قضیه ثبت ملی آن مطرح گردید!

"آرش تیرانداز لاله‌زاری" کارشناس ارشد باستان شناسی، در طول سالیان گذشته در پروژه‌های مختلف حفاری تپه‌های باستانی مشارکت داشته و ثبت "برندسازی پیشه نخودچی ممقان" از جمله اقدامات ارزشمند اوست.

علاوه بر این، وی مدیر بررسی میدانی - کشف و ثبت آثار تاریخی فرهنگی در حوزه شهرستان‌های مراغه، اهر و کلیبر بوده که مطالعاتی در حوزه های مردم شناسی داشته و در مقوله‌های میراث ناملموس که جوهر وجودی میراث منقول و غیرمنقول است تاکنون مجری ۱۱ پروژه مطالعاتی ثبت پیشه‌های سنتی آذربایجان بوده است.

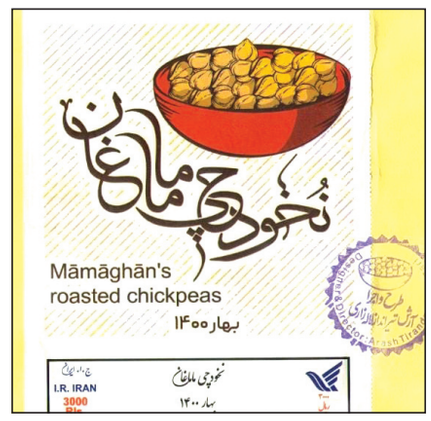

تیرانداز لاله زاری در سفالگری پروژه "آغ توپاق" و "آت توپاق"، در سوزن دوزی "آی چکمه"، بافته‌های با دار "وَرنی" و "تابلو فرش"، چاپ بر روی پارچهٔ "کَله قَیه"، حکاکی روی نقره، مهارت پخت "اهری"، "فطیر سنتی"، "باقلوا" و "نخودچی" را اجرا کرده است؛

■ در مقوله‌های فرهنگی عمدتاً با دو اصطلاح فرهنگ ناملموس و فرهنگ ملموس رو برو هستیم، در ابتدا توضیح مختصری در مورد این دو اصطلاح بفرمایید.

فرهنگ از دیدگاه آنچه برای ما به ارث می‌رسد به دو بخش تقسیم می‌شود، اول؛ میراث فرهنگی ناملموس که پایه و اساس و کنه است و دوم؛ میراث فرهنگی ملموس که قابل لمس و آشکار است لذا پژوهش و ثبت و ضبط آثار فرهنگی ناملموس بخشی از رفتار فولکلور پژوهان، محققین و فرهنگ دوستان به عنوان اشخاص حقیقی، و انجمن‌های فرهنگی - علمی به عنوان آنچه NGO خوانده می‌شود و همچنین وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی به عنوان نهاد دولتی مسئول است که در واقع اساس توجه همگی به حفظ اثر و اهمیت دادن به حال آن موضوع میراث فرهنگی است، نمودی از این رفتار در قالب ثبت یک موضوع در وزارت میراث فرهنگی به عنوان یک اثر ملی انجام می‌شود.

■ هدف از ثبت میراث ناملموس فرهنگی چیست؟

اغلب موضوعاتی که در بخش میراث ناملموس فرهنگی مطرح می‌شوند هم اکنون نیز در قید حیات هستند برای مثال مهارت تهیه نخودچی از دهه های قبل به صورت سنتی در آذربایجان جریان داشته و هم اکنون نیز علاوه بر اینکه کارگاه‌های سنتی همچنان به فعالیت خود ادامه می‌دهند تولید در کارگاه‌های صنعتی نیز با روش‌های مدرن بر طبق نیاز بازار به جریان افتاده است، بنابراین ثبت یک مهارت سنتی علاوه بر اینکه سبب طرح موضوع در قالب میراث فرهنگی شده و لزوم حمایت از آن موضوع را با تمام ویژگی های آن ایجاب می‌کند اهداف دیگری را نیز به دنبال خود مطرح می‌سازد که از آن جمله حمایت از کارگاه‌های سنتی برای ادامهٔ تولید، ضبط ابعاد مردم نگاری در ردهٔ پیشه‌های سنتی، نمایش در موزهٔ مشاغل، تدوین سناریوهای بازدید به عنوان مقصد گردشگری و غیره اشاره کرد که همگی در صورتی انجام می‌شوند که تفاوت موضوع سنتی و ارگانیک، با موضوع تولید صنعتی و استاندارد آشکار شده باشد.

■ از آنجا که صحبت اصلی در مورد پیشه نخودچی است که به عنوان یک میراث ناملموس مطرح است در مورد ثبت این اثر فرهنگی نیز توضیح بفرمایید.

پس از تحقیق میدانی و مستندنگاری پیشهٔ نخودچی در آذربایجان با مرکزیت ممقان که البته با حمایت مالی شرکت شهرک‌های صنعتی آذربایجان شرقی انجام شد پروندهٔ ثبتی که به بررسی حوزه جغرافیایی و شکل پراکندگی این پیشه، ارزیابی میزان در خطر بودن و وضعیت پایداری آن، توصیف کلی، بررسی ابعاد اقتصادی و اجتماعی و فرهنگی و فولکلوریک، تاریخچه و قدمت مهارت نخودچی می‌پردازد به عنوان میراث ناملموس تدوین و به اداره کل میراث فرهنگی آذربایجان‌شرقی ارائه شد که با تایید کارشناسی به وزارت میراث فرهنگی کشور ارجاع شده و با طی نمودن مراحل اداری در نهایت، مهارت تهیه نخودچی ممقان به شماره ۲۳۰۵ در فهرست آثار ناملموس ملی کشور به ثبت رسید.

■ این پروژه بُعد دیگری هم داشته که چاپ تمبر اختصاصی این پیشه است، لطفاً در این مورد هم توضیح بفرمایید.

امروزه تبریز جایگاه خود را در تولید نخودچی به شهر ممقان داده و برای همین، پرونده پیشه نخودچی با مرکزیت ممقان به ثبت رسید اما بعد از ثبت ملی این مهارت هنوز دغدغهٔ اصلی پیشه‌وران نخودچی که مقوله معرفی محصول به عنوان برند شهر ممقان بود همچنان محقق نشده بود، همین موضوع سبب شد تا در جهت جلب توجه نظر عموم جامعه، در ابتدا ایده چاپ تمبر اختصاصی نخودچی ممقان را اجرا کنیم تا به عنوان تمبر اختصاصی در ارسال نامه‌ها به کار برده شود اما اعمال محدودیت استفاده از تمبر اختصاصی در جریان پُست، به راستی سبب بی‌ثمر ماندن طرح می‌شد لذا در ادامه و با در نظر گرفتن آداب کلاسیک رونمایی تمبر و توجه به چاپ کارت تمبر یادبود ممهور به تاریخ روز، که در واقع کارت‌هایی برای ثبت اولین روز ورود تمبر به سیستم پستی است و توجه به سایر نمونه پوشه های تمبر که بیشتر در کشورهای اروپایی و خصوصاً در آلمان به صورت اختصاصی چاپ شده بودند سبب شد تا ایده چاپ پوشهٔ تمبر مطرح گردد، با این مقدمه پوشهٔ تمبر اختصاصی نخودچی ممقان چاپ شد؛ به بیان دیگر یک نشان با چاپ پوشه تمبر برای نخستین بار در جهت معرفی برند یک شهر و یک اثر ملی اجرا شد که در واقع نمودی مملموس از یک اثر فرهنگی ناملموس بوده و از این نظر مورد توجه قرارگرفت، در نهایت علاوه بر برندسازی نخودچی ممقان، پوشهٔ تمبر اختصاصی آن به عنوان یک شئی کلکسیونی مطرح و تنها در ۳۸۰ جلد چاپ و در آیین رونمایی گواهینامه ثبت ملی مهارت نخودچی و تمبر اختصاصی آن به مقامات، مسئولین و مدعوین محترم اهدا گردید و البته به دلیل شرایط بیماری همه‌گیر کرونا ویروس و محدودیت در تجمعات، همزمان با این آیین به دیگر اهالی علم، ادب، فرهنگ و هنر نیز به صورت کلاسیک ارسال شد.

■ فرمودید این ایده برای اولین بار اجرا شد، این مورد را لطفا بیشتر توضیح دهید.

تبریز شهر اولین‌هاست، پیشتر نه در ایران و نه خارج از ایران برای برندسازی از ایده چاپ پوشه تمبر اختصاصی استفاده نشده است، این امر تا جایی بود که پس از چاپ پوشه، خانه - موزه تمبر ایران مُهر ویژه خود را برای ممهور نمودن تمبر اختصاص داد و نمونه‌ای از پوشه در آرشیو موزه تمبر قرار گرفت، همچنین با انتشار پوشه تمبر در میان محققین فیلاتلیک یا همان تمبر شناسی و برندینگ بر نو بودن طرح و اهمیت آن صحه گذاشته شد و البته با مطرح شدن در حوزه میراث فرهنگی و گردشگری، سایر استان‌ها نیز درخواست نمودند تا این پروژه برای آثار ایشان نیز اجرا شود!

آرش تیرانداز لاله‌زاری: با چاپ پوشه تمبر نخودچی ممقان برای نخستین بار در جهت معرفی برند یک شهر و یک اثر ملی، نمودی ملموس از یک اثر فرهنگی ناملموس اجرا گردید

امیر توکلی:

در کارم سعی می کنم به تمام سوژه های جامعه نگاهی متفاوت داشته باشم

عصرآزادی / سرویس فرهنگی - علیرضا نیاکان: عصرروز جمعه سوم دی ماه فیلمهای کوتاه تردید و گناه به کارگردانی امیر توکلی و تهیه کنندگی علی کرمی با بازی کسری ذوالفقاری و اشکان دلاوری در سینما نقطه عطف درمجتمع جم سنتر با حضور کثیری از عوامل و بازیگران سینما اکران شد.

به گزارش عصرآزادی آنلاین، نسیم ادبی، مریم مومن، زهرا داوود نژاد ، رضا توکلی ، سهیل قاصدی، داوود موثقی، علیرضا غفاری، شهرام اسدزاده،سامیه لک سوگل طهماسبی، فریبا طالبی، فریبا کوثری و ..... حضور داشتند.

درجلسه نقدوبرسی این فیلم‌ها که با حضور علیرضا غفاری وداود موثقی و کارگردان فیلم برگزار شد ، توکلی گفت: هدف از ساخت فیلم گناه نگاه متفاوت به موضوع مرگ و خودکشی بود که سعی کردم با دکو پاژی خاص برای اولین بار به تصویر بکشم من در کارم سعی میکنم به تمام سوژه های جامعه نگاهی خاص و متفاوت داشته باشم و در عین پایان بندی کامل فیلم و نتیجه شخصی بیننده را وادار به فکر و قضاوت را به عهده مخاطب بگذارم وی همچنین اظهار داشت هدف از ساخت فیلم تردید نشان دادن تفاوت برداشت شخصی ما آدم ها نسبت به یک موضوع خاص با ذات حقیقی آن موضوع هست وی همچنین اظهار داشت من سعی کردم در فیلم تردید به مخاطبینم نشان دهم اتفاقی که ما برداشت میکنیم به جای برداشت شخصی سعی کنیم به واقعیت اتفاق بپردازیم.

عکس: عصرآزادی/ فاطمه مهدوی

گزارش تصویری

عکاس: فاطمه مهدوی

ارکستر موسیقی سرزمین مادری با رهبری نزهت امیری روی صحنه رفت

ارکستر موسیقی سرزمین مادری به رهبری نزهت امیری بعد از حدود ۲ سال، روزهای دوم و سوم دی در تالار وحدت با یادی از روح اله و گلنوش خالقی روی صحنه رفت.

به گزارش خبرنگار فرهنگی ایرنا، ارکستر موسیقی سرزمین مادری به رهبری نزهت امیری بعد از حدود ۲ سال، روزهای دوم و سوم دی در تالار وحدت با یادی از روح اله و گلنوش خالقی روی صحنه رفت.

این ارکستر با رعایت مسائل بهداشتی و با همکاری خواننده و چهار نوازنده سولیست، قطعاتی از روح اله خالقی، مرتضی محجوبی، گلنوش خالقی، توفیق قلی اف، مهرداد دلنوازی و بهزاد عبدی را اجرا کرد.

گلنوش خالقی، موسیقی‌دان، آهنگساز، رهبر ارکستر و رهبر گروه کُر اهل ایران بود. او فرزند روح‌اله خالقی و نخستین زن ایرانی بود که به‌صورت تخصصی در رشته رهبری موسیقی تحصیل کرده بود. گلنوش خالقی در بهمن ۱۳۹۹ در آمریکا درگذشت. روح‌اله خالقی نیز موسیقی‌دان، آهنگساز، نوازنده ویولن و آموزگار موسیقی اهل ایران بود که سال ۱۳۴۴ دارفانی را وداع گفت.

ای ایران، کاروان، می ناب، خاطرات رفته، شور مستی، راپسودی برای نی و ارکستر بخشی از قطعاتی بود که در این کنسرت اجرا شد.

خبرنگار ایرنا با حضور در محل تمرین ارکستر سرزمین مادری با نزهت امیری، رهبر این کنسرت به گفت و گو نشست.

رهبر این کنسرت در حاشیه برگزاری برنامه به خبرنگار فرهنگی ایرنا گفت: ارکستر سرزمین مادری در دهم مردادماه سال گذشته و در بزرگداشت کادر بهداشت و درمان، یک قطعه با ارکستر بانوان سرزمین مادری در محوطه روباز تالار وحدت اجرا کرد. کرونا همه فعالیت‌های گروهی را در این دو سال تعطیل کرد و ما اولین گروهی هستیم که در پساکرونا روی صحنه می‌رویم.

امیری درباره بانوانی که رهبری ارکستر بر عهده دارند، به این نکته اشاره کرد که در ایران همکار بانو به‌عنوان رهبر ارکستر ندارد. بانوان دیگری در این عرصه در خارج از کشور کار و تحصیل کرده‌اند، اما امکان اجرا پیدا نکرده‌اند. در گذشته، تلاش‌های بسیاری صورت گرفت و مدرسان هنرستان‌ها گاهی مثل یک رهبر جلوی گروه می‌ایستادند اما رهبر به مفهوم حرفه‌ای هدایت‌گر و به‌عنوان کنترل‌کننده گروه موسیقی در ایران نداشته‌ایم. زنده‌نام گلنوش خالقی بسیار تلاش کرد این کار را انجام بدهد ولی موفق نشد.

وی با بیان اینکه این اجرا به گلنوش خالقی تقدیم شده است، افزود: بانویی که آرزو داشت آثار پدرش (روح‌اله خالقی) را به صحنه ببرد، اما موفق به این‌کار نشد.

وی درباره تربیت بانوان به‌عنوان رهبر ارکستر تأکید کرد: من در چنین زمینه‌ای فعالیت نمی‌کنم، چرا که بیش‌تر فعالیت‌های آموزشی‌ام تدوین‌گری در عرصه موسیقی کودک و آموزش به مدرسان این رشته است.

به گزارش ایرنا، برومند حقیقی تهیه‌کننده، سجاد پورقناد، مدیر پروژه و ابراهیم قائدی، مدیر ارکستر این هستند. خوانندگی این اجرا را زادبه (غفار ذابح) به عهده داشت.

نگاهی متفاوت به خیابان انقلاب

گالری آریا از جمعه،۱۰ دی‌ماه، به مدت سه هفته میزبان نمایشگاه گروهی عکس «انقلاب؛ پوشه‌ی سوم» از سری مجموعه‌های خیابان‌های تهران، خواهد بود.

به گزارش گروه فرهنگی ایرنا، انقلاب، پوشه‌ی سوم، سومین پوشه از سری مجموعه های خیابان های تهران است، ۲ پوشه قبلی تحت عنوان ولیعصر؛ پوشه‌ی اول و شریعتی، پوشه‌ی دوم » در سال‌های ۹۷ و ۹۸ به نمایش درآمده اند.

رامیار منوچهرزاده، نمایشگاه‌گردان این نمایشگاه درباره آن چنین نوشته است: انقلاب؛ پوشه‌ی سوم، سومین نمایشگاه از سه‌گانه خیابان‌های مطرح تهران بود که تلاش داشت در یک بازه زمانی چند ساله، پیوندی میان شهر و هنرمندان به خصوص نسل جدید و شاید تازه نفس به وجود آورد. با این حال در این چهار سال و این سه پروژه، امکانی فراهم شد تا دوباره به شهر بپردازیم. این‌که این پوشه‌ها و تاثیرات آن بر موقعیت امروز هنرمان تا چه حدی باشد را به دست تاریخ می‌سپارم که خود بهترین قاضی است. میراث آن اما شاید گرد هم آمدن نسلی نوپا کنار هم، ثبت اتفاقات در یک بازه زمانی مشخص، نگاهی دوباره به شهر و ثبت یک میراث منسجم فکر شده باشد. ما برای رسیدن به پوشه انقلاب، از پوشه‌های ولیعصر و شریعتی عبور کردیم و با صبوری، پوشه آخر را پس از یک سال وقفه به نمایش می‌گذاریم. پوشه‌ها تداوم خواهند داشت و ما دوباره باز خواهیم گشت؛ محکم و جدی و پرتلاش‌تر برای استمرار در این حرکت، تا شاید نهالی باشد برای آیندگان.

افتتاحیه‌ی این نمایشگاه، با یک سال تاخیر و گذر از پیک پاندمی کرونا، جمعه ۱۰ دی‌ماه در گالری آریا برگزار می‌شود و تا جمعه اول بهمن ماه ادامه دارد.

هنرمندان این پوشه نگین فیروزی، سبا صفایی، نگار محسنی، هدیه خزائی، ثنا احمدیزاده، فرزانه رضایی، پارمیس حکیمی، کاوه زهدی، عرفانه روزگرد، گلناز زیبنده‌خو، امیرهادی شیرازی، یاسمین وفایی، سحر خزائی، امین وزیری، امیربهادر بیات و مهران خوش‌نویس هستند.

علاقه‌مندان می‌توانند هر روز، از ساعت ۱۶ تا ۲۰ به گالری آریا به نشانی خیابان ولیعصر، بالاتر از سه راه دکتر بهشتی، کوی زرین، پلاک ۱۰ مراجعه کنند.